

»Bog ti poplačaj, dobrotljivi gospod,« mu odvrne napol hudo-
mušno, napol škodoželjno kovač, »midva se pokoravava tvoji zapovedi
in želji ter se seliva. Ker pa je najbolje to, kar nama je svetoval Ji-Pen,
se ravnava po njegovem nasvetu: klepar se seli v moje stanovanje,
jaz pa v njegovo. V bodoče tvoje desno uho ne bo več slišalo mojega
kovanja in tvoje levo uho ne bo več čulo kleparjevega razbijanja. Če
ti ni prav, pokliči Ji-Pena; on je pripravljen, da naju zopet pregovori,
če treba, da menjava stanovanje.«

Skopuh je pa z dolgim nosom odšel.

KAJ JE PAVEDAL BOTER MATJAŽ

OSKAR HUDALES

1. Palčki na lovu

Ko sva šla zadnjič s Čebulovim Frančkom iz šole, mi je nenadoma
podstavil nogo in zletel sem na trdo cesto, kakor bi padel z neba.

»Le čakaj!« sem zakričal. »Nič ti ne posodim tiste knjige o palčkih.«

»Eh, kaj!« me je zavrnil, »saj pritlikavci sploh nikjer ne živijo.«

»Kaj? Da ne živijo?« sem bil hud. »Kar botra Matjaža pojdiva vprašat.
Pet jabolk stavim, da imam jaz prav.«

Zdirjala sva naravnost do lične hišice, ki stoji tik za cesto sredi bahatega
sadovnjaka. Boter Matjaž je stal na vrtu in vlek el iz kratke pipice.

»Kaj ne, boter Matjaž,« sem se zadržal s ceste, ne da bi pozdravil, »da
živijo na svetu pritlikavci. Franček tega ne verjame.«

Franček se mi je seveda takoj pridružil in enako glasno trdil svoje.

»Tak, vidva razbojnika tako vpijeta?« je dobrodušno odvrnil boter.
»Notri pojdiva, da se pomenimo.«

Za take in enake spore je bil boter Matjaž vedno pravičen sodnik. On
je vse vedel. Sedli smo v travo in boter je pričel:

»Seveda še živijo pritlikavci in celo tako so korajžni, da celo slone love.«

»Oho!« sem vzkliknil. To je celo zame bilo preveč.

»Le počakaj!« Matjaž se ni dal motiti. »Palec dolgi sicer niso, a vendar
so najmanjši vsega človeškega rodu. Dorasli moški so komaj tako veliki
ko desetletni dečki. Torej vsekakor dovolj majhni, da zaslužijo ime pritli-
kavci. Največ jih živi v osrednji Afriki, v porečju reke Sange, ki je pritok
veletoka Kongo. Majhne, okrogle kočice si postavijo v najgostejši podrasti
pragozda. Plahi so zelo in jih je zato težko dobiti pred oči. Ker se živijo
samo od lova, tudi ne ostanejo dolgo na enem mestu. Po drevju zelo dobro
plezajo. Ker preživijo velik del življenja v pragozdovi podrasti, niso črni,
kakor večina Afrikancev, temveč svetlejši, skoraj olivne barve. Njih glavna
hrana je slonovo meso. Slone pa love tako-le:

Lepega dne se vrne v naselbino poizvedovalec, ki ga že več dni ni bilo,
in ves upehan sporoči veselo novico, da se nekaj ur hoda od naselbine
zadržuje čreda slonov. V hipu je ves rod na nogah. Mlajši možje zagrabi-
jo dva metra dolge sulice s širokimi rezili in se odpravijo na pot. Poizvedovalec

jih vodi. Komaj slišno se plazijo skozi goščavo. Spremlja jih tudi večji deček in nosi za njimi tleče drvo, nekoliko posušenega mesa, soli in tobačka. Kmalu za njimi odidejo iz taborišča še žene, noseč v pletenih kosarah vse skromno premoženje: nekoliko lončene posode, nekaj stolčkov in ostanke jedi. Za njimi stopajo starčki in otroci. Samo kaka nalomljena vejica jim pove, kod so koračili lovci. Ti so medtem že daleč spredaj. Le malo govoreč hite prihuljeno skozi goščo. Kar mimogrede prebode vodnik preplašeno antilopo, ki jim je hotela prekrizati pot. Puste jo kar ležati, da jo bodo pobrali svojci, ki jim sledijo. Kmalu naletijo na svež slonov gnoj. Slonji torej ne morejo biti več daleč. Lovci si hitro namažejo telesa s tem gnojem, da bi jih človeški vonj ne izdal slonom. Odslej prodirajo bolj počasi. Vsak čas bi lahko naleteli na rilčarje. Včasih se ustavijo in prisluhnejo. In res! Prav v bližini se sliši

lomljenje vej in lomastenje. Le previdno bliže! Lovci se razdele in obhodijo čredo. Prvi se postavi prav v bližino slona-vodnika, pravega velikana. Z obema rokama dvigne sulico nad glavo in negibno čaka na ugodno priliko. Na njegovi desni se oglasi slonček. Velikan se radovedno okrene. V tem trenutku skoči mali lovec in zasadi slonu sulico v mehko stran. Razjarjena od bolečine se žival obrne proti napadalcu, a že mu na drugi strani predere drobovje sulica drugega lovca. Velikan zarjove, se nekajkrat zavrti v krogu in telebne na tla. Ves gozd odmeva od prestrašnega trobentanja. Divje cepetanje in

lomastenje po grmovju priča, da se je čreda razpršila. Medtem tudi ostali lovci ne drže rok križem. Urno kakor blisk se zadirajo njih široke sulice v ogromna telesa. Več slonov leži, med njimi tudi ubogi mladič. Kmalu za tem prispejo še ženske, starci in otroci. Ob pogledu na obilni plen se deca ne more več vzdržati. Veselo zarajajo slonov ples, oponašajoč kretnje velikih živali. Toda sedaj ni časa za rajanje. Na povelje starih morajo takoj nabirat les za kurjavo in protje za kočje. Ne dolgo in že plapola ogenj sredi grmovja. V njem se cvrejo okusni zrezki iz rilca mladega slona. Starci in ženske pripravljajo lese za sušenje mesa, lovci pa, krvavi od pet do glave, raztelesijo ogromne živali. Dva zlezeta kar v trebušno votlino starega samca in urno sekata rebra od hrbtenice. Ker že morajo pri vsakih kolinah biti tudi klobasice, jih naredijo tudi pritlikavci. To se zgodi zelo hitro. Čreva se izvlečejo z vsebino vred, se v dolžinah ene pedi prevežejo in — klobasice so gotove. Pritlikavci ostanejo na onem mestu tako dolgo, da se meso posuši in da ga pojedjo, nakar se odpravijo iskat novih žrtev... « Boter Matjaz je končal.

Zahvalila sva se in odšla. Jaz sem pozabil, da me je Franček prevrgel, on pa, da je izgubil stavo. Le o pritlikavcih sva se menila. Ugotovila sva, da bi tudi midva šla loviti slone, samo da bi se z njihovimi odpadki ne mazala in tudi tistih klobasic najbrže ne bi jedla!